

METODIKA K PRÁVNÍ ÚPRAVĚ PODMÍNEK UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ VE STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

PO NOVELE ŠKOLSKÉHO ZÁKONA
A VYHLÁŠKY V ROCE 2025

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Leden 2026

METODIKA K PRÁVNÍ ÚPRAVĚ PODMÍNEK UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ VE STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

MŠMT vydává **aktualizovanou metodiku v reakci na novelu školského zákona vyhlášenou ve Sbírce zákonů pod č. 267/2025 Sb. a na ni navazující novelu vyhlášky č. 177/2009 Sb.** (novela vyhlášky publikována pod č. 306/2025 Sb.). Prostřednictvím této metodiky MŠMT shrnuje informace týkající se ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou a provedené změny.

Bližší informace týkající se konání profilové části maturitní zkoušky zpracováním komplexní profilové práce jsou uvedeny v závěrečné části této metodiky.

Změny z aktuálních novel jsou barevně zvýrazněny. **(Poslední úpravy zvýrazněny červeným písmem.)**

Termíny konání zkoušek společné a profilové části maturitní zkoušky

V jarním zkušebním období se didaktické testy konají v období od 2. května do 15. května. Konkrétní termíny konání didaktických testů v jarním zkušebním období určí ministerstvo nejpozději do 15. srpna, který předchází školnímu roku, v němž se maturitní zkouška koná. Časový rozvrh konání didaktických testů (dále jen „jednotné zkušební schéma“) určí ministerstvo do 15. ledna školního roku, v němž se maturitní zkouška koná. MŠMT informace zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup (<https://msmt.gov.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/ukoncovani-vzdelavani-maturitni-zkouskou>).

V podzimním zkušebním období se didaktické testy konají v období od 1. září do 10. září. Konkrétní termíny konání didaktických testů v podzimním zkušebním období určí ministerstvo nejpozději do 15. ledna před konáním maturitní zkoušky v následujícím školním roce. Jednotné zkušební schéma určí ministerstvo nejpozději do 15. srpna před konáním maturitní zkoušky a zveřejní je způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Zkoušky profilové části maturitní zkoušky se v jarním zkušebním období konají v období od 16. května do 10. června. Zkoušky konané formou písemné zkoušky (dále jen „písemná zkouška“), také zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka konané formou písemné práce (dále jen „písemná práce“) a zkoušky konané formou praktické zkoušky (dále jen „praktická zkouška“) se konají nejdříve 1. dubna. V případech, kde to povaha zkoušky vyžaduje, je možné praktickou zkoušku a písemnou zkoušku konat i v dřívějším termínu.

V podzimním zkušebním období se zkoušky profilové části maturitní zkoušky konají od 1. září do 20. září, **zkoušky konané formou písemné zkoušky, písemné práce a praktické zkoušky se konají nejdříve 25. srpna.** V případech, kde to povaha zkoušky vyžaduje, je možné praktickou zkoušku konat i v dřívějším termínu.

Využití nově upravený předtermín je možné od podzimního zkušebního období 2026.

Přihlašování k maturitní zkoušce

Termíny přihlašování k maturitní zkoušce:

pro jarní zkušební období do 1. prosince

pro podzimní zkušební období do 25. června

Pro žáky oborů vzdělání s maturitní zkouškou, kteří jsou v posledním ročníku vzdělávání platí, že musí podat řádně přihlášku k maturitní zkoušce do 1. prosince, aby mohli konat maturitní zkoušku v jarním zkušebním období. V případě, že žák neukončí úspěšně poslední ročník vzdělávání v dubnu, ale ve stejném školním roce později, může maturitní zkoušku konat až v podzimním zkušebním období. I k němu se přihlášky podávají s předstihem, a to nejpozději do 25. června.

§ 80c odst. 2 školského zákona nově stanoví: „Žák je povinen se přihlásit k maturitní zkoušce na termín nejbližší následující po úspěšném ukončení posledního ročníku středního vzdělávání. Pokud se žák nepřihlásí, posuzuje se, jako by zkoušku vykonal neúspěšně. Věta druhá se nepoužije, pokud žák do 3 pracovních dnů od pominutí překážky prokáže řediteli školy, že přihlášku nepodal ze závažných důvodů, které nastaly bez jeho zavinění.“

Nově tedy platí, že v případě, že žák úspěšně ukončí poslední ročník vzdělávání v dubnu, ale nepodal přihlášku k maturitní zkoušce pro jarní ani pro podzimní zkušební období, přijde o jeden termín.

V případě, že žák úspěšně ukončí poslední ročník vzdělávání v tomtéž školním roce později než v dubnu, musí podat přihlášku do 25. června, pokud před tímto dnem úspěšně ukončí poslední ročník (jinak o tento termín maturitní zkoušky přijde).

V každém případě zákon umožňuje žákovi se prokázat do 3 dnů od pominutí překážky, že přihlášku nepodal ze závažných důvodů, které nastaly bez jeho zavinění. V takovém případě o termín nepřijde.

I nadále zůstává zákonná možnost žáka se z konání maturitní zkoušky, ke které byl řádně přihlášen, omluvit dle § 81 odst. 2 školského zákona.

Povinnost přihlásit se k termínu ihned po úspěšném ukončení posledního ročníku se týká poprvé žáků, kteří úspěšně ukončí ročník po nabytí účinnosti nového pravidla tedy po 1. září 2025.

Je třeba mít na paměti, že žák nepřihlášený ke konání maturitní zkoušky pro jarní zkušební období nemůže konat žádné části maturitní zkoušky (ani tzv. předsunuté zkoušky, které se mohou konat již od 1. dubna daného školního roku).

Úprava podmínek maturitní zkoušky

Rozšiřuje se okruh osob, které mohou konat zkoušku jako cizinci.

Změna se poprvé použije od jarního zkušebního období 2026.

V přihlášce žák uvede **požadavek podle § 20 školského zákona** na úpravu podmínek a způsobu konání zkoušky z českého jazyka a literatury společné a profilové části maturitní zkoušky a ze zkušebních předmětů společné části maturitní zkoušky matematika a matematika rozšiřující.

(§ 20 odst. 6 školského zákona:

Podmínky a způsob konání maturitní zkoušky upraví ředitel školy na žádost osobě, která se

a) vzdělává ve škole mimo území České republiky ve školním roce, ve kterém koná maturitní zkoušku, a vzdělávala se ve škole mimo území České republiky alespoň 1 školní rok ze 7 školních roků bezprostředně předcházejících školnímu roku, ve kterém podává přihlášku k této zkoušce, nebo

b) vzdělávala ve škole mimo území České republiky alespoň 2 školní roky ze 7 školních roků bezprostředně předcházejících školnímu roku, ve kterém podává přihlášku k této zkoušce.)

Tato úprava výrazně prodlužuje období, jež dává žákovi možnost konat zkoušku jako cizinec.

Škola předá žákovi potvrzený výpis z přihlášky z informačního systému Centra nejpozději do 5 dnů od předání údajů Centru pro zjišťování výsledků vzdělávání (dále CZVV), tj. nejpozději do 5 dnů od 15. prosince pro jarní zkušební období nebo od 30. června pro podzimní zkušební období. V případě nesouladu údajů uvedených ve výpisu žák zašle škole do 5 dnů správné údaje. Nadále se tedy nepožaduje, aby žák svým podpisem stvrzoval správnost údajů uvedených ve výpisu, má se za to, že údaje jsou správné; pokud ne, žák zašle opravený výpis.

Zvláštní pravidla přihlašování ke komplexní profilové práci jsou zpracována v kapitole Komplexní profilová práce.

1. SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

Společná část maturitní zkoušky je konána pouze formou didaktických testů.

Povinně každý maturující žák koná didaktický test z českého jazyka a literatury. Dále si volí mezi didaktickým testem z cizího jazyka (takového cizího jazyka, který je v nabídce školního vzdělávacího programu daného oboru vzdělání a který splňuje povinnou dotaci hodin pro profilové zkušební předměty) nebo didaktickým testem z matematiky.

V rámci nepovinných zkoušek si může žák zvolit zkoušku z cizího jazyka, matematiky nebo matematiky rozšiřující.

Didaktické testy jsou hodnoceny pouze „uspěl/neuspěl“. Hodnocení „uspěl“ tedy není podmínkou pro připuštění žáka k profilovým zkouškám, ale podmínkou pro získání maturitního vysvědčení.

Na vysvědčení o maturitní zkoušce je uveden: uspěl(a) s procentuálním vyjádřením úspěšnosti. Převedení procentuální úspěšnosti na známky např. pro potřeby zahraničního studia umožňuje Europass¹.

Zkouška z českého jazyka a literatury

Didaktický test ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura trvá 85 minut a žákovi podle § 20 školského zákona se na jeho žádost prodlužuje doba konání didaktického testu z českého jazyka a literatury o 30 minut a má možnost použít překladový slovník.

Zkouška z cizího jazyka

Žák může zvolit pouze takový cizí jazyk, který je ve škole vyučován a který splňuje povinnou dotaci hodin pro profilové zkoušky ve školním vzdělávacím programu daného oboru vzdělání, ve kterém se žák vzdělává, tj. čtyři týdenní vyučovací hodiny za celou dobu vzdělávání. (Musí se zároveň jednat o cizí jazyk uvedený v § 7 vyhlášky – anglický, francouzský, německý, ruský a španělský jazyk.)

Didaktický test ze zkušebního předmětu cizí jazyk trvá 110 minut, z toho 40 minut poslechová část testu a 70 minut část testu ověřující čtení a jazykové vědomosti a dovednosti.

Zkouška z matematiky

Didaktický test z matematiky trvá 135 minut. Žákovi podle § 20 školského zákona se na jeho žádost prodlužuje doba konání didaktického testu o 10 minut a umožňuje se při konání didaktického testu použít překladový slovník.

(Žák, který koná didaktický test z matematiky, bude mít v profilové části o 1 známku méně, neboť na konání didaktického testu z matematiky již nenavazuje žádná povinná profilová zkouška.)

Pokud si žák vybere v rámci společné části zkoušku z matematiky, nemá to vliv na jeho možnost volby zkoušky z matematiky i v profilové části, pokud tato bude ředitelem školy stanovena mezi povinnými nebo nepovinnými (volitelnými) zkouškami.

Nepovinná zkouška z matematiky rozšiřující

Zkouška ze zkušebního předmětu „matematika rozšiřující“ se koná ve společné části jako nepovinná zkouška. Didaktický test z matematiky rozšiřující trvá 150 minut. Žákovi podle § 20 školského zákona se na jeho žádost prodlužuje doba konání didaktického testu o 15 minut a umožňuje se při konání didaktického testu použít překladový slovník.

¹ <https://europass.cz/dodatek-k-osvedceni-prevadi-procenta-uspesnosti-maturity-na-znamky>

Organizace společné části maturitní zkoušky

CZVV distribuuje zkušební dokumentaci do zkušebního místa v bezpečnostních schránkách nejpozději poslední pracovní den před zahájením didaktických testů. V den příslušné zkoušky ředitel školy za přítomnosti komisaře vyjme zkušební dokumentaci pro příslušný předmět a nejdříve 20 minut před zahájením příslušné zkoušky předá za přítomnosti komisaře zadavateli. Ani v tomto procesu se tedy nic nemění.

2. PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

Ředitel školy nejpozději 7 měsíců před konáním první zkoušky profilové části maturitní zkoušky určí nabídku povinných a nepovinných zkoušek dle školního vzdělávacího programu, včetně formy a témat těchto zkoušek. Dále také stanoví a zveřejní konkrétní délku konání a rozsah textu písemných prací, maturitní seznam literárních děl a kritéria pro sestavení žákovského seznamu literárních děl k ústní zkoušce z českého jazyka a literatury. Ředitel školy zveřejní podrobnosti o délce obhajoby maturitní práce a také zveřejní délku a způsob konání písemné zkoušky a praktické zkoušky, **a nejnižší hranici pro úspěšné vykonání standardizované zkoušky (poprvé se uplatní pro jarní zkušební období 2026).**

Ředitel školy může do nabídky povinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky zařadit pouze předměty nebo jiné ucelené části vzdělávacího obsahu, jejichž součet týdenních vyučovacích dob v jednotlivých ročnících stanovených učebním plánem školního vzdělávacího programu činí za celou dobu vzdělávání nejméně 4 vyučovací hodiny. Pokud je obsahem zkoušky více obsahově příbuzných předmětů nebo jiných ucelených částí vzdělávacího obsahu školního vzdělávacího programu, pak se jejich týdenní vyučovací doby sčítají.

(Součet týdenních vyučovacích dob za celou dobu vzdělávání odráží počet hodin vyučovaných v týdnu za celou dobu vzdělávání, např. předmět vyučovaný 2 hodiny týdně ve třetím a čtvrtém ročníku dosahuje celkové dotace 4 hodin (0-0-2-2), obdobně jako předmět vyučovaný jednu hodinu týdně po čtyři roky vzdělávání (1-1-1-1).

Př.: žák může konat maturitní zkoušku z německého jazyka i v případě, že jej ve škole nestuduje, ale musí být současně splněna hodinová dotace podle školního vzdělávacího programu, tj. německý jazyk musí být součástí školního vzdělávacího programu a splňovat minimální hodinovou dotaci. Dotace hodin podle školního vzdělávacího programu tedy ovlivňuje rozhodování ředitele školy při stanovování povinných zkoušek, ze kterých si žák může k vykonání maturitní zkoušky vybírat, přestože daný zkušební předmět nemusí vůbec navštěvovat, např. v případě žáka z bilingvní rodiny.

Není-li však německý jazyk ve školním vzdělávacím programu v dotaci minimálně 4 hodiny, pak nemůže být ředitelem školy zařazen do nabídky povinných či nepovinných zkoušek, tudíž si žák nemůže německý jazyk ani zvolit (ani pro společnou ani pro profilovou část).

Výše uvedený minimální rozsah týdenní vyučovací doby neplatí u zkráceného studia podle § 85 školského zákona na zkoušky podle § 14a až 14d vyhlášky č. 177/2009 Sb.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury, a pokud si žák ve společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, ze zkoušky z tohoto cizího jazyka, a z dalších 2 nebo 3 povinných zkoušek dle § 79 odst. 1 školského zákona. Počet dalších povinných zkoušek je taktéž dán RVP a o konkrétním počtu pro všechny žáky daného oboru vzdělání rozhodne ředitel školy. Z toho vyplývá, že není možné, aby dva žáci téhož oboru vzdělání konali rozdílný počet dalších povinných zkoušek.

V případě, že žák koná zkoušku z cizího jazyka, pak ji koná v úrovni odpovídající školnímu vzdělávacímu programu.

(Dle RVP dosahují výstupní úrovně v 1. cizím jazyce gymnázia minimálně B2, střední odborné školy B1, stanoví-li škola ve školním vzdělávacím programu úroveň vyšší, pak zkouška probíhá vždy v úrovni odpovídající školnímu vzdělávacímu programu.)

Tato změna se uplatní od jarního zkušebního období 2026.

Společná pravidla pro písemnou práci z českého jazyka a literatury a cizího jazyka

Při konání písemné práce z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka každý žák sedí v samostatné lavici.

V průběhu zkoušky je zakázána vzájemná komunikace mezi žáky. V průběhu maturitní zkoušky mohou žáci používat pouze povolené pomůcky. Při konání maturitní zkoušky není u žáků a asistentů dovolena přítomnost elektronických komunikačních prostředků.

V jedné učebně může být nejvýše 14 žáků s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky.

Zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka se konají vždy formou písemné práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí. Jinou formou se konat naopak nemohou. **To neplatí u komplexní profilové práce, viz kapitola Komplexní profilová práce.**

(Není rozhodující, jedná-li se o cizí jazyk, ke kterému se žák hlásí ve společné části, či jedná-li se o zkoušku z cizího jazyka konanou pouze v profilové části. Z toho důvodu není možné, aby se žák hlásil ke konání zkoušky ze stejného předmětu dvakrát, ale je možná varianta, že žák, který ve společné části konal zkoušku z matematiky nebo např. anglického jazyka, může v profilové části zvolit např. německý jazyk, z něhož bude konat pouze písemnou práci a ústní zkoušku.)

K odlišnostem u komplexní profilové práce viz příslušnou kapitolu.

Profilová zkouška z českého jazyka a literatury

Písemná práce z českého jazyka a literatury

Písemnou práci z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření **souvislého textu odpovídajícího slohové práci**, jehož minimální rozsah je **250 slov, tj. nejmenší možný počet slov, při kterém lze práci hodnotit je 250**; písemná práce trvá **nejméně 110 minut** včetně času na volbu zadání. **Nově se již v příslušné prováděcí vyhlášce od jarního zkušební období 2026 neupravují pravidla pro použití tištěných "Pravidel českého pravopisu" (dále jen pravidla) při konání písemné práce z českého jazyka a literatury.** Konkrétní délku konání a počet slov stanovuje ředitel školy.

Změna se uplatní od jarního zkušební období 2026. Nejde o zákaz. Pouze o změnu, která přiznává školám větší pravomoc rozhodnout o tom, jaké jazykové zdroje považují za relevantní a bezpečné při písemné práci z českého jazyka a literatury.

Protože již nemohlo MŠMT udělit doložku žádným listinným pravidlům českého pravopisu, neboť takovou podobu přestal garantovat Ústav pro jazyk český, nemůže MŠMT i nadále trvat na tom, že školy mají povinnost nabízet pro žáky při konání písemné práce z českého jazyka a literatury „negarantovaný“ zdroj informací. Proto byla z § 14a vyhlášky vyškrtána věta, že „Při konání písemné práce má žák možnost použít Pravidla českého pravopisu.“ Je tedy na řediteli školy, zda nějakou pomůcku při této zkoušce umožní využívat a pokud ano, tak jakou.

Ředitel školy dle § 51 vyhlášky rozhoduje, jaké pomůcky žáci mohou při písemné práci z českého jazyka a literatury použít, stejně tak, jako v případě ostatních profilových zkoušek. V případě využití Internetové jazykové příručky v online prostředí musí být školou zajištěno, že nedojde ke zneužití přístupu do online prostředí. PC, na kterém bude Internetové jazykové příručka spuštěna, nesmí být elektronickým komunikačním prostředkem. V případě využití listinných Pravidel českého pravopisu musí být zajištěno splnění soudobých jazykových trendů.

Pro písemnou práci ředitel školy stanoví nejméně 4 zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky. Po zahájení zkoušky si žák 1 zadání zvolí. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a popřípadě výchozí text k zadání. Součástí výchozího textu k zadání může být i obrázek, graf.

Ředitel školy určí způsob záznamu vytvářeného textu a seznámí s rozhodnutím žáky nejpozději 2 měsíce před konáním příslušné zkoušky. Zadání písemné práce jsou stejná pro všechny žáky daného oboru vzdělání příslušné

školy. Písemnou práci konají žáci daného oboru vzdělání ve stejný den a čas; v případě stejného zadání písemné práce pro více oborů vzdělání téže školy konají ve stejný den a čas písemnou práci žáci těchto oborů.

Žákovi podle § 20 se na jeho žádost prodlužuje doba konání písemné práce z českého jazyka a literatury o 40 %. Při konání písemné práce může použít překladový slovník. Překladový slovník může být využit v listinné podobě nebo v elektronické podobě, je-li k dispozici k využívání off-line. (Cizinci bez doporučení se musí domluvit se školou, jestli a jakým způsobem budou překladový slovník využívat. Slovník nesmí být v mobilu – mobil není povolená pomůcka. Může být nahrán do školního PC, NTB, popř. iPad – ovšem bez připojení k internetu. Nelze použít slovníky, které jsou pouze on-line. Zajištění řádného použití těchto pomůcek, které nezděhodňuje žáka, je v kompetenci školy.) Od jarního zkušební období 2026 již tito žáci nemohou využívat Slovník spisovné češtiny.

(Obsah a témata jsou výlučně v gesci jednotlivých škol, stejně jako hodnocení písemných prací z českého jazyka a literatury. Kritéria hodnocení musí být stanovena předem a maturující žáci s nimi musí být seznámeni nejpozději před zahájením zkoušky. Kritéria hodnocení by měla brát v úvahu stylistickou úroveň vypracování textu, dodržení tématu, slohového útvaru a bohatství lexika, stejně jako oblast gramatiky, morfologie s důrazem na syntaktickou stavbu textu.

Stanovením kritérií ředitel školy určí princip bodového hodnocení, sledují se jevy jako téma a obsah, funkčnost textu vzhledem ke komunikační situaci. Pokud práce obsahuje odchylky od zadání, vykazuje gramatické nesrovnalosti, chudou slovní zásobu apod., snižuje se bodové hodnocení. Rozsah a jeho dodržení je pro práci zásadní, **žákům je potřeba sdělit, že minimální rozsah je nutné dodržet**, pak lze v kritériích navýšit rozsah práce na 300 slov a případně penalizovat menší rozsah, ale práci obsahující méně než 250 slov je nutné hodnotit nedostatečně kvůli nedodržení rozsahu, bez ohledu na kvalitu jejího zpracování.

Nastaví-li škola rozsah práce v rozmezí např. 250-300 slov, v případě přesáhnutí horní hranice lze penalizovat, ale není možné při splnění všech ostatních kritérií zadání hodnotit známkou nedostatečnou.

I když víme, že pro hodnocení je stěžejní celkové vyznění textu, tudíž skvělá, lexikálně bohatá práce, která je gramaticky správná, je vhodné upozornit žáky, jak se slova počítají, nejjednodušším principem je počítání slov jako ve Wordu – co znak oddělený mezerou, to jedno slovo, pokud zvolíte jiné pravidlo, je důležité, aby bylo pro žáky transparentní, aby nedocházelo ke zbytečným nedorozuměním.)

Žákovi, který z vážného důvodu (např. nemoci/úrazu) nemohl konat písemnou práci z českého jazyka a literatury, uznal-li ředitel školy omluvu žáka, může předseda zkušební maturitní komise povolit konání zkoušky v jiném termínu téhož zkušební období, pokud to situace umožňuje, pro daný den a čas jsou stanovena nová zadání.

(Ředitel školy v případě stanovení jiného termínu konání písemných prací podle § 25 odst. 2 věty druhé není vázán povinností stanovit tento termín 2 měsíce před jejich konáním (§ 3 odst. 2), neboť se nejedná o náhradní termín dle platné legislativy, ale "jiný termín".)

Ústní zkouška z českého jazyka a literatury před zkušební maturitní komisí

Ředitel školy určí v souladu s rámcovým a školním vzdělávacím programem daného oboru vzdělání maturitní seznam nejméně 60 literárních děl. Ředitel školy s více obory vzdělání může vytvořit jeden maturitní seznam literárních děl, který obsahuje literární díla pro různé obory vzdělání. Zároveň ředitel školy stanoví kritéria pro sestavení vlastního seznamu literárních děl žákem. Maturitní seznam literárních děl a kritéria platí i pro opravňovací zkoušku a náhradní zkoušku.

Z maturitního seznamu literárních děl a v souladu s kritérii žák připraví vlastní seznam literárních děl v počtu stanoveném ředitelem školy; nejnižší počet literárních děl v žákovském seznamu je 20. Žák odevzdá seznam řediteli školy nebo jím pověřené osobě do 31. března roku, v němž se maturitní zkouška koná, pro jarní zkušební období a do 30. června roku, v němž se maturitní zkouška koná, pro podzimní zkušební období.

Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si žák vylosuje číslo pracovního listu. Příprava k ústní zkoušce trvá 15 až 20 minut (dle rozhodnutí ředitele školy). Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut. V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu. Neodevzdá-li žák do 31. března, resp. do

30. června. vlastní seznam literárních děl, losuje si u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům maturitního seznamu literárních děl pro daný obor vzdělání.

Ústní zkouška se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu obsahujícího úryvek nebo úryvky z konkrétního literárního díla. Ředitel školy zajistí pracovní listy pro žáky k dílům z jejich vlastních seznamů literárních děl. Součástí pracovního listu je i zadání ověřující znalosti a dovednosti žáka vztahující se k učivu o jazyce a slohu.

To neplatí, pokud žák koná maturitní zkoušku způsobem komplexní profilové práce, viz kapitola Komplexní profilová práce.

Hodnocení profilové zkoušky z českého jazyka a literatury

U zkoušky z českého jazyka a literatury tvoří hodnocení písemné práce 40 % a ústní zkoušky 60 %. Je na škole samotné, zda výsledná známka bude vypočtena z jednotlivých bodů či procentuální stupnice.

Ústní zkouška má vyšší hodnotu, podle jejího hodnocení na stupnici 1–4 převáží známka celkového hodnocení.

Př.: Z písemné práce hodnocen žák 2, z ústní zkoušky hodnocen 3, výsledné hodnocení: dobrý.

Způsob a kritéria hodnocení každé zkoušky nebo její části včetně hranic úspěšnosti navrhuje ředitel, nejpozději před konáním první zkoušky schvaluje zkušební maturitní komise.

Způsob hodnocení – stanovuje podle jaké stupnice (známky, bodové škály, procenta) probíhá hodnocení.

Kritéria hodnocení stanovují hranice úspěšnosti jednotlivých zkoušek, dále specifikují minimální a maximální hodnocení, tj. jaké bodové či procentuální hodnocení odpovídá jakému výsledku.

Žák vykoná zkoušku úspěšně, pokud úspěšně vykoná všechny části dané zkoušky.

(V případě, že žák nevykonal úspěšně písemnou práci, neprospěl, a to i v případě, že by z ústní zkoušky získal plný počet bodů nebo známku výbornou, opakuje pak pouze písemnou práci.)

Zkouška z cizího jazyka

Účelem maturitní zkoušky je ověřit, jak žáci dosáhli cílů vzdělávání stanovených rámcovým a školním vzdělávacím programem v příslušném oboru vzdělání, zejména ověřit úroveň klíčových vědomostí a dovedností žáka, které jsou důležité pro jeho další vzdělávání nebo výkon povolání nebo odborných činností.

Písemná práce z cizího jazyka

Písemnou práci z cizího jazyka se rozumí vytvoření souvislého textu nebo textů v celkovém minimálním rozsahu 200 slov, **hodnotit lze práci, která obsahuje 200 a více slov**; písemná práce trvá nejméně 60 minut včetně času na volbu zadání. Konkrétní délku konání a počet slov stanovuje ředitel školy. Při konání písemné práce má žák možnost použít překladový slovník.

Ředitel školy stanoví 1 nebo více zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky. Pokud je stanoveno více než 1 zadání, žák si po zahájení zkoušky 1 zadání zvolí. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání, popřípadě výchozí text k zadání. Součástí výchozího textu k zadání může být i obrázek, graf.

Zadání písemné práce z konkrétního cizího jazyka jsou stejná pro všechny žáky daného oboru vzdělání příslušné školy. Písemnou práci konají žáci daného oboru vzdělání ve stejný den a čas. V případě stejného zadání písemné práce pro více oborů vzdělání téže školy konají ve stejný den a čas písemnou práci žáci těchto oborů. **Zadání se mohou odlišovat podle úrovně odpovídající školnímu vzdělávacímu programu. (Jako minimální úroveň stanovuje**

RVP pro gymnázia pro první cizí jazyk gymnázií úroveň B2, zatímco pro další cizí jazyk úroveň B1 dle SERR. ŠVP může stanovit vyšší úroveň.)

(v úrovni B1 žák napíše dle zadání jednoduchý souvislý text na známá témata nebo na témata z oblasti svých zájmů, témata související s běžným životem, prací, koníčky, aktuálním děním atd. Prokáže, že umí plynule vyprávět příběh nebo v hrubých rysech přiblížit obsah knihy či filmu a vylíčit své reakce, popsat zážitky a události, sny a stručně zdůvodnit a jednoduše vysvětlit své názory a plány a srozumitelně vyjádřit podstatu myšlenky. Dokáže k vyjádření používat širokou škálu jazykových funkcí a v jejich rámci reagovat.

Stanovením kritérií lze určit princip bodového hodnocení, sledují se jevy jako téma a obsah, funkčnost textu vzhledem ke komunikační situaci. Pokud práce obsahuje odchylky od zadání, vykazuje gramatické nesrovnalosti, chudou slovní zásobu apod., sníží se bodové hodnocení.

Rozsah a jeho dodržení je pro práci zásadní, žákům je potřeba sdělit, že **minimální rozsah je nutné dodržet**, pak v kritériích lze stanovit, např. že práce může být v rozsahu 200–250 slov, ale práci obsahující méně než 200 slov již nelze hodnotit kvůli nedodržení rozsahu.)

Zadání mohou tvořit např. 2 texty o různých délkách, v takovém případě je nutné popsat v kritériích, jak obě části budou hodnoceny, jaké jsou minimální rozsahy jednotlivých textů, kdy bude text ještě hodnocen.

Zadání písemné práce v úrovni B1 by mělo obsahovat téma (název zadání), popř. výchozí text v cizím jazyce, např. „My Hobby“, ale konkrétní instrukce a pokyny týkající se rozsahu, slohového útvaru a náležitostí, jež práce musí obsahovat, mohou být uvedeny v češtině.

Žákovi, který z vážného důvodu (např. nemoci/úrazu) nemohl konat písemnou práci z cizího jazyka, uznal-li ředitel školy omluvu žáka, může předseda zkušební maturitní komise povolit konání zkoušky v jiném termínu téhož zkušební období, pokud to situace umožňuje, pro daný den a čas jsou stanovena nová zadání.

(Ředitel školy v případě stanovení jiného termínu konání písemných prací podle § 25 odst. 2 věty druhé není vázán povinností stanovit tento termín 2 měsíce před jejich konáním (§ 3 odst. 2), neboť se nejedná o náhradní termín dle platné legislativy, ale "jiný termín".)

Ústní zkouška z cizího jazyka před zkušební maturitní komisí

Úroveň maturitní zkoušky z cizího jazyka stanoví školní vzdělávací program, jak vyplývá z § 79 odst. 1 školského zákona. Tato úroveň musí být stejná nebo vyšší než jak vyžaduje rámcový vzdělávací program daného oboru vzdělání.

Ředitel školy v souladu s rámcovým a školním vzdělávacím programem stanoví 20 až 30 témat. Témata jsou platná i pro opravnou zkoušku a náhradní zkoušku.

Ústní zkouška z cizího jazyka koresponduje s podmínkami všech profilových zkoušek konaných formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí dle § 16 vyhlášky č. 177/2009 Sb. Všechny zkoušky konané formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí musí být monotematické.

Ústní zkouška z cizího jazyka se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu obsahujícího 1 nebo více zadání ke konkrétnímu tématu. U oborů vzdělání s kódovým označením kategorie dosaženého vzdělání M a L je součástí pracovního listu i zadání ověřující znalost terminologie vztahující se ke vzdělávací oblasti odborného vzdělávání. **Prověření odborné slovní zásoby v rámci ústní zkoušky z cizího jazyka nemusí být vázáno na losované téma.**

Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si žák vylosuje 1 téma. Příprava k ústní zkoušce trvá 15 až 20 minut (dle rozhodnutí ředitele školy). Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut. V jednom dni nelze losovat stejné téma.

(Pracovní list je monotematický, z toho vyplývá, že pod vhodně zvoleným obecnějším tématem se může při řízeném rozhovoru nad pracovním listem využít více takových zadání, která z daného tématu vycházejí, ale

mohou ověřovat různé maturantovy kompetence. Obdobně tomu tak bylo i v letech předchozích v rámci 4 zadání v jednom pracovním listu (z toho 3. zadání z nich si tvořila většina škol sama a zaměřila ho na odborný profil absolventa).

Současný požadavek vyplývající z vyhlášky č. 177/2009 Sb., na sjednocení principu ústní zkoušky konané před zkušební maturitní komisí s ostatními zkouškami konanými touto formou i z jiných předmětů vychází z toho, že všechna zadání v pracovním listu musí vycházet z vylosovaného zastřešujícího tématu. Pracovní list může obsahovat úryvek z textu, obrázek, graf apod., na kterých zkoušející mohou ověřit různé znalosti či schopnosti zkoušeného.

Odborná terminologie v případě oborů vzdělání s kódovým označením kategorie dosaženého vzdělání M a L nemusí být vázána na vylosované téma. Použití zadání z dřívějších pracovních listů od CZVV je možné, pokud budou jednotlivá zadání vhodně sestavena tak, aby tematicky odpovídala losovaným tématům. Nad přípravou pracovních listů je vhodná vzájemná spolupráce učitelů cizích jazyků a učitelů odborných předmětů, aby ověřované znalosti u maturitní zkoušky odpovídaly reálným potřebám jak osobního, tak i profesního života.

Hodnocení profilové zkoušky z cizího jazyka

U zkoušky z cizího jazyka tvoří hodnocení písemné práce 40 % a ústní zkoušky 60 %. Je na škole samotné, zda výsledná známka bude vypočtena z jednotlivých bodů či procentuální stupnice. Způsob a kritéria hodnocení každé zkoušky nebo její části včetně hranic úspěšnosti navrhuje ředitel, nejpozději před konáním první zkoušky schvaluje zkušební maturitní komise.

Žák vykoná zkoušku úspěšně, pokud úspěšně vykoná všechny části dané zkoušky.

Společná ustanovení ke konání zkoušek profilové části maturitní zkoušky

Ředitel školy zveřejní konkrétní délku konání a rozsah textu písemné práce, maturitní seznam literárních děl a kritéria pro sestavení žákovského seznamu literárních děl, podrobnosti o délce obhajoby maturitní práce, délce a způsobu konání písemné zkoušky a praktické zkoušky spolu s nabídkou zkoušek profilové části maturitní zkoušky na veřejně přístupném místě ve škole i způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to nejpozději 7 měsíců před konáním první zkoušky profilové části maturitní zkoušky.

V případě, že ředitel školy stanoví pro konání zkoušek z dalších zkušebních předmětů kombinaci 2 nebo více forem uvedených v § 15 až 18 vyhlášky č. 177/2009 Sb., postupuje se při konání jednotlivých částí zkoušky podle ustanovení vyhlášky vztahujícího se k příslušné formě zkoušky.

V případě, že součástí nabídky zkoušek profilové části maturitní zkoušky pro daný obor vzdělání je zkouška z cizího jazyka, z kterého žák nekoná povinnou zkoušku společné části maturitní zkoušky, koná žák tuto zkoušku také ve formě písemné práce a ústní zkoušky.

Pro konání písemné práce a písemné zkoušky stanoví ředitel školy způsob záznamu vytvářeného textu, a seznámí s tímto rozhodnutím žáky nejpozději 2 měsíce před konáním příslušné zkoušky.

(Způsobem záznamu je myšlena varianta rukopisná či strojopisná, tj. ředitel školy může rozhodnout o tom, že žáci budou zkoušky konané těmito formami konat na počítači.)

Nahrazující zkouška (§ 81a školského zákona, § 19a vyhlášky č. 177/2009 Sb.)

Nově školský zákon a vyhláška umožňují nahradit mimo zkoušky z cizího jazyka i jinou zkoušku profilové části maturitní zkoušky standardizovanou zkouškou. Je plně v kompetenci ředitele školy v souladu se stanovenými podmínkami pro konání profilových zkoušek rozhodnout, zda umožní žákům nahradit celou profilovou zkoušku nebo pouze její část.

MŠMT nebude zveřejňovat seznam, ředitel školy ho stanoví v souladu s § 81b školského zákona.

Ředitel školy 7 měsíců před konáním první profilové zkoušky stanoví seznam standardizovaných zkoušek, jimiž umožní nahrazovat zkoušky, a také, zda umožní nahrazení celé zkoušky či části zkoušky.

Lze předpokládat, že tyto nově doplňované standardizované zkoušky mohou mít i mezinárodní charakter a mohou být konány i v cizím jazyce, je možné nahrazovat i těmito zkouškami.

V případě, že je v cizím jazyce nahrazována pouze část zkoušky, její zbývající část je již konána standardně v českém jazyce (vyjma zkoušky z cizího jazyka). Pouze v případě, kdy škola má pro daný předmět, ze kterého je profilová zkouška konána, povoleno odlišné konání maturitní zkoušky podle § 81 odst. 9 školského zákona, je i zbývající část profilové zkoušky konána v příslušném cizím jazyce.

Nahradit lze povinnou i nepovinnou zkoušku, ředitel školy může umožnit nahrazení celé zkoušky nebo části zkoušky. V případě, že žák standardizovanou zkouškou nebo zkouškami nahrazuje část zkoušky, ze zbývajících rozsahu koná zkoušku v profilové části maturitní zkoušky. Ředitel školy musí v takovém případě zveřejnit kritéria pro stanovení výsledného stupně prospěchu, který bude uveden na vysvědčení o maturitní zkoušce.

Pokud ředitel školy při zvažování, zda umožnit nahrazení standardizovanou zkouškou, dospěje k závěru, že nahrazení umožní, ale že daná standardizovaná zkouška (případně více standardizovaných zkoušek), nepokrývá obsah profilové zkoušky v celém rozsahu, pak stanoví povinnost konat profilovou zkoušku pro zbývající rozsah.

(Pozn.:

Ohledně obsahového překrytí je třeba rozlišovat, zda jde o nahrazení zkoušky z cizího jazyka, nebo o jiné zkoušky.

U zkoušky z cizího jazyka nemusí být splněna podmínka, že standardizovaná zkouška ověřuje obdobný rozsah vzdělávání. V tomto případě ředitel může (a nemusí) stanovit, že uzná celou zkoušku. Ředitel může (a nemusí) stanovit, že zkoušku uzná pouze částečně a bude vyžadovat, aby žák částečně konal profilovou zkoušku. Např. u gymnázií lze standardizovanou zkouškou uznat písemnou práci a vyžadovat konání ústní zkoušky. Např. u středních odborných škol lze standardizovanou zkoušku z cizího jazyka uznat celou, nebo s výjimkou odborné terminologie, a vyžadovat konání ústní zkoušky v rozsahu odborné terminologie.

Oproti tomu u zkoušky z jiného předmětu (než je cizí jazyk) je nutné dodržet podmínku, že zkouška ověřuje odborný rozsah. Pokud ředitel školy dospěje k závěru, že standardizovaná zkouška obsahově zcela odpovídá, a uzná celou zkoušku, může (a nemusí) přesto vyžadovat konání profilové zkoušky v určitém rozsahu (viz postup výše). Pokud ředitel školy dospěje k závěru, že standardizovaná zkouška obsahově odpovídá pouze částečně, pak musí vyžadovat konání profilové zkoušky ve zbývajícím rozsahu, např. u odborné terminologie, a nemůže zkoušku uznat zcela.

Tj. např. žák v rámci ústní zkoušky z cizího jazyka vylosuje téma, stejně jako ostatní žáci, ale ústní zkouška bude vedena pouze k části pracovního listu týkající se ověření odborné terminologie. Na přípravu ke zkoušce žák bude mít adekvátní část z celkové doby na přípravu, stejně tak, jako bude snížen rozsah vlastního ústního zkoušení před zkušební komisí, např. pouze 5 minut. Hodnocení pak bude vycházet z kritérií pro nahrazení zkoušky certifikátem (např. v rozsahu 70 %) a z výsledného hodnocení za ústní zkoušku (např. 30 %). Obdobně lze použít pro zkoušky konané v jiných formách.)

Povinnou nebo nepovinnou zkoušku z cizího jazyka lze nahradit výsledkem standardizované zkoušky podle školského zákona dokládajícím jazykové znalosti žáka **na jazykové úrovni stanovené rámcovým vzdělávacím programem daného oboru vzdělání, nebo na úrovni vyšší podle SERR, nejméně však na úrovni B1 podle SERR.** Pro gymnázia musí být úroveň zkoušky **minimálně B2 pro první cizí jazyk**, jak vyplývá z rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia.

(Nahradit lze profilovou část maturitní zkoušky z cizího jazyka, tj. i písemnou práci a ústní zkoušku navázanou na konání didaktického testu; didaktický test ve společné části žák koná vždy. Nahradit lze jednu povinnou a jednu nepovinnou zkoušku z cizího jazyka.)

Povinnou zkoušku z cizího jazyka lze nahradit pouze za předpokladu, že v profilové části maturitní zkoušky je žák přihlášen ke konání alespoň 4 zkoušek.

Pokud by ředitel školy stanovil vlastní další 2 profilové zkoušky, mimo zkoušky z jazyků navázaných na společnou část, a žák si ve společné části zvolil didaktický test z matematiky, pak nemůže zkoušku z cizího jazyka nahradit výsledkem standardizované zkoušky. V takovém případě je totiž žák přihlášen ke konání pouze 3 profilových zkoušek. Na možnost nahrazení nepovinné zkoušky z cizího jazyka se stanovený počet povinných zkoušek v profilové části nevztahuje.

Obdobně lze nahradit další zkoušku konanou v profilové části, pokud žák vedle zkoušky z českého jazyka a literatury a případně z cizího jazyka **koná** (tedy nejsou zcela nahrazeny) další alespoň dvě povinné zkoušky. Pod pojmem „koná“ se rozumí konání profilové zkoušky některou z forem stanovených v § 79 odst. 4 školského zákona. Za zkoušku, kterou žák koná, je možné považovat i zkoušku, kterou žák standardizovanou zkouškou nahrazuje pouze částečně a ve zbylé části ji koná.

Možnost nahrazení další profilové zkoušky není limitována možností nahrazení zkoušky z cizího jazyka a obráceně.

Všichni žáci jednoho oboru vzdělání musí mít stejný počet dalších povinných zkoušek profilové části – není možné, aby ti, kteří si vyberou ve společné části cizí jazyk, měli v profilové části 2 další povinné zkoušky a žáci, kteří si vyberou ve společné části matematiku, měli v profilové části 3 další povinné zkoušky.

Př: Pokud žák ve společné části koná zkoušku z ČJL a z CJ a v profilové části ředitel školy stanoví další dvě zkoušky, tj. v profilové části je žák přihlášen ke konání 2 zkoušek navazujících + 2 dalších profilových zkoušek = 4, v takovém případě může žák nahradit profilovou zkoušku z cizího jazyka (nebo její část), ale nemůže nahradit další celou profilovou zkoušku (viz § 81a odst. 4 školského zákona).

V případě, že žák ve společné části je přihlášen ke konání zkoušky z ČJL a z MAT a v profilové části k navazující zkoušce z ČJL + dalším 2 zkouškám, tj. pouze ke 3 profilovým zkouškám, v takovém případě nemůže žák žádnou zkoušku nahradit.

Je-li žák přihlášen ve společné části k ČJL + MAT a v profilové části k navazující zkoušce z ČJL + dalším 3 zkouškám = 4 zkouškám, může buď nahradit zkoušku z cizího jazyka v profilové části, nebo jednu další povinnou zkoušku konanou v profilové části maturitní zkoušky.

Je důležité, aby pro nahrazení byly splněny podmínky:

- pro nahrazení jazykové zkoušky jde o podmínku, že žák je přihlášen k celkem alespoň 4 profilovým zkouškám.
- pro nahrazení nejazykové zkoušky jde o podmínku, že žák **koná** alespoň 2 další povinné profilové zkoušky, které nejsou vázané na společnou část. (vedle ČJL a případně CJ ve společné části, které se přenášejí do profilové části, tedy žák musí konat alespoň 2 celé zkoušky nebo jejich části ze skupiny dalších zkoušek.

Pokud by žák nahrazoval pouze část profilové zkoušky, pak de facto stále koná 2 zkoušky, přestože z jedné zkoušky má část nahrazenou. V tomto případě je tedy podmínka konání 2 dalších povinných profilových zkoušek splněna.

Ředitel školy možnost nahrazujících standardizovaných zkoušek musí stanovit 7 měsíců před konáním první zkoušky v profilové části, určí seznam zkoušek, které umožní nahradit a kterou standardizovanou zkouškou a v jakém rozsahu (zda celou zkoušku nebo jen její část), pro zkoušky z cizího jazyka stanoví, v jaké jazykové úrovni dle SERR. Pro všechny nahrazující zkoušky ředitel školy stanoví nejnižší hranici pro úspěšné vykonání standardizované zkoušky.

Konkrétní příklady možných variant, které mohou nastat a jejich možnosti řešení:

SČ	PČ	Žák	Ředitel
ČJL	ČJL		
ANJ	ANJ		
	DĚJ	Žádá o úplné	Neuzná
	FRJ	Žádá o úplné	Uzná

SČ	PČ	Žák	Ředitel
ČJL	ČJL		
ANJ	ANJ		
	EKO		
	SOUB	Žádá o úplné Žádá o částečné	Neuzná Uzná

SČ	PČ	Žák	Ředitel
ČJL	ČJL		
M			
	DĚJ	Žádá o částečné	Uzná
	FRJ	Žádá o částečné	Neuzná

SČ	PČ	Žák	Ředitel
ČJL	ČJL		
ANJ	ANJ		
	ICT	Žádá o úplné	?
	BIO	Žádá o úplné	?
	CHE		

? ŘŠ by měl přesvědčit žáka, aby jednu žádost stáhl, protože nahradit lze v tomto případě pouze 1 zkoušku.

SČ	PČ	Žák	Ředitel
ČJL	ČJL		
ANJ	ANJ	Žádá o úplné	Uzná
	ICT		
	BIO	Žádá o úplné	Uzná
	CHE		

SČ	PČ	Žák	Ředitel
ČJL	ČJL		
M			
	ANJ	Žádá o úplné	Uzná
	BIO*	Žádá o úplné	Neuzná
	CHE*	Žádá o částečné	Uzná

* Nelze nahradit dva neязыkové certifikáty.

Standardizovaná zkouška (§ 81b školského zákona)

Ředitel může stanovit možnost nahrazení, pokud standardizovaná zkouška ověřuje obdobný rozsah vzdělávání jako nahrazovaná zkouška dle školního vzdělávacího programu a organizace zkoušky skýtá záruku řádného průběhu. MŠMT již nebude zveřejňovat seznam standardizovaných zkoušek.

Je vhodné, aby ředitel školy měl k dispozici standard dané zkoušky, dle kterého je zkouška koncipovaná a koná se.

Standardizovaná zkouška může být vykonána v cizím jazyce.

Ředitel školy sdělí žákovi do 14 dnů od předložení certifikátu, zda uznal nahrazení zkoušky (**nejpozději však do posledního pracovního dne před konáním této zkoušky**), aby ji žák mohl v případě neuznání certifikátu vykonat). Lhůta pro podání žádosti žákem končí 31. března. Vzhledem k uvedeným termínům je vhodné, aby případné dubnové předtermíny se nekonalý začátkem dubna, ale až později. Na sdělení není stanoven formulář a nejde o správný rozhodnutí.

V případě, že žák nahradil zkoušku nebo její část standardizovanou zkouškou, uvede se v protokolu o výsledcích profilové části maturitní zkoušky název standardizované zkoušky, u zkoušky z cizího jazyka úroveň dle SERR a přílohou protokolu je doklad (tj. originál nebo úředně ověřená kopie) o úspěšném vykonání této zkoušky.

V případě komplexní profilové práce není možné nahradit povinné zkoušky standardizovanou zkouškou. Nepovinné zkoušky nahradit lze.

Odlišnosti konání maturitní zkoušky pro žáky s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky

Žáci s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky mají podle závažnosti svého znevýhodnění právo na úpravu prostředí, navýšení časového limitu, obsahové a formální úpravy zadání zkoušek společné a profilové části maturitní zkoušky, odlišnosti v hodnocení, použití kompenzačních pomůcek, tlumočení a technickou nebo speciálně pedagogickou asistenci a přepis řešení zkoušek do záznamových archů v souladu s doporučením vydaným školským poradenským zařízením. Podrobnější vymezení těchto služeb je uvedeno v příloze č. 3 k vyhlášce č. 177/2009 Sb.

Podmínky pro konání maturitní zkoušky se upraví žákovi na základě doporučení. Pokud potřeba vznikne v době, kdy již není možné vydat doporučení, může ředitel školy v dohodě s daným školským poradenským zařízením, a v případě společné části maturitní zkoušky rovněž v dohodě s CZVV, uzpůsobit konání zkoušky s přihlédnutím k pravidlům uzpůsobení maturitní zkoušky podle přílohy č. 3 k této vyhlášce.

(Škola bude ve spolupráci se školským poradenským zařízením navazovat na opatření, s nimiž se žáky pracovali a hodnotili je po celou dobu vzdělávání.)

Nárok na uzpůsobení podmínek konání maturitní zkoušky pro cizince dle § 20 odst. 6 školského zákona

Podmínky a způsob konání maturitní zkoušky upraví ředitel školy na žádost osobě, která se

a) vzdělává ve škole mimo území České republiky ve školním roce, ve kterém koná maturitní zkoušku, a vzdělávala se ve škole mimo území České republiky alespoň 1 školní rok ze 7 školních roků bezprostředně předcházejících školnímu roku, ve kterém podává přihlášku k této zkoušce, nebo

b) vzdělávala ve škole mimo území České republiky alespoň 2 školní roky ze 7 školních roků bezprostředně předcházejících školnímu roku, ve kterém podává přihlášku k této zkoušce.

Změny se uplatní od jarního zkušební období 2026.

Žák požádá v přihlášce (zatrhnutím příslušné kolonky) o uzpůsobení podmínek pro konání zkoušek na základě § 20 odst. 6 školského zákona a přiloží k přihlášce originály nebo úředně ověřené kopie o předchozím vzdělání mimo území ČR včetně jejich překladu do českého jazyka. (V případě pochybností o správnosti překladu může ředitel školy požadovat o předložení úředně ověřeného překladu.)

Dokladem o vzdělání nemusí být nutně jen vysvědčení, ale i doklad o vzdělávání. (Zejména pro žáky z Ukrajiny, kteří vysvědčeními z minulých let nedisponují.)

Pro konání maturitní zkoušky je rozhodující právní úprava účinná v době jejího konání. Tedy v jarním zkušební období 2026 mají nárok na úlevy osoby uvedené v § 20 školského zákona účinném od 1. 1. 2026.

Tedy i při přihlašování se nárok na úlevy posuzuje podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2026. Není možné, aby ředitel školy neuznal nárok na úlevy v důsledku toho, že by tento nárok nesprávně posoudil podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2025.

Maturitní práce s obhajobou

MŠMT chtělo dát najisto, že je třeba individualizovat odpovědnost za zpracování a obhajobu maturitní práce, včetně hodnocení každého žáka samostatně dle stanoveného tématu zadání a kritérií. Dalším cílem je zaručit objektivitu a případnou přezkoumatelnost. Příslušnou legislativní úpravou u maturitní práce s obhajobou se neruší možnost, aby žáci mohli spolupracovat a komunikovat v rámci polytematického projektu.

V předchozí novele maturitní vyhlášky byla vyňata část textu „Maturitní práci může zpracovávat a obhajovat několik žáků společně, i v tomto případě jsou žáci hodnoceni jednotlivě.“ Proto je ve stávající novele vyhlášky vypuštěno vázané písm. f) z § 15 odst. 1, což samo o sobě neomezuje možnost projevení komunikačních dovedností a vzájemné spolupráce mezi maturujícími žáky. Primárně je třeba individualizovat odpovědnost za zpracování a obhajobu maturitní práce, včetně hodnocení každého žáka samostatně dle stanovených kritérií.

Tímto rozhodnutím však MŠMT neomezuje možnost, aby ředitel školy stanovil jeden či více polytematických projektů v profilové části maturitní zkoušky, které budou v sobě zahrnovat více témat jednotlivých maturitních prací. Toto zůstává v kompetenci ředitele školy. Je však potřeba zajistit, aby obsahově a organizačně nebyl výsledek hodnocení jednoho žáka řešícího jedno z témat polytematického projektu ovlivňován výsledkem hodnocení jiného z žáků řešících jiné z témat polytematického projektu.

Každý žák zpracuje a odevzdá vlastní maturitní práci s obhajobou, bude za ni zodpovědný a hodnocený. Každá maturitní práce s obhajobou má jasně definované a ohraničené zadání. Ke každé maturitní práci s obhajobou na dané téma bude vypracován písemný posudek vedoucího a oponenta maturitní práce.

Je tedy od jarního zkušební období 2025 dáno na jisto, že každý žák, který v přihlášce uvede zkoušku konanou formou maturitní práce s obhajobou, má v zadání určené všechny požadavky uvedené pod písm. a) až e) § 15 odst. 1 vyhlášky (tzn. téma práce; termín odevzdání maturitní práce a délku obhajoby maturitní práce před zkušební maturitní komisí; způsob zpracování a pokyny k obsahu a rozsahu maturitní práce; kritéria hodnocení maturitní práce; požadavek na počet vyhotovení maturitní práce).

Zároveň také tímto MŠMT nastavuje podmínky pro konání maturitní práce s obhajobou obdobně jako byla ukotvena do platné školské legislativy tvorba a obhajoba komplexní profilové práce, viz § 18a vyhlášky. Zde se také nevylučuje, aby téma komplexní profilové práce bylo součástí polytematického projektu.

Opravné a náhradní zkoušky na základě přechodného ustanovení se dokončují podle dosavadních právních předpisů, tj. v těchto případech může maturitní práci obhajovat více žáků společně.

3. CELKOVÉ HODNOCENÍ ZKOUŠEK

Hodnocení zkoušek společné části maturitní zkoušky

MŠMT zveřejní kritéria hodnocení zkoušek společné části maturitní zkoušky způsobem umožňujícím dálkový přístup do 31. března roku, v němž se maturitní zkouška koná. Žák vykoná zkoušku úspěšně, pokud dosáhne alespoň hranice úspěšnosti. Hranici uvede CZVV v testových sešitech didaktických testů.

I nadále platí, že didaktický test je vyhodnocován Centrem a že výsledky didaktických testů zpřístupní CZVV řediteli školy prostřednictvím informačního systému Centra v jarním zkušebním období nejpozději do 15. května, v podzimním zkušebním období nejpozději do 10. září.

Ředitel školy zpřístupní žákům výsledky v nejbližším možném termínu formou protokolu o výsledcích didaktických testů žáka. Protokol zhotoví ředitel školy prostřednictvím informačního systému Centra pro každého žáka, který konal didaktický test.

Didaktické testy společné části maturitní zkoušky se hodnotí slovně „uspěl(a)“, nebo „neuspěl(a)“ s procentuálním vyjádřením úspěšnosti. Převedení procentuální úspěšnosti na známky např. pro potřeby zahraničního studia umožňuje Europass.

Pokud žák zkoušku nekonal, uvádí se v protokolu u příslušného zkušebního předmětu místo stupně prospěchu slovo „nekonal(a)“.

Hodnocení zkoušek profilové části maturitní zkoušky

Každá zkouška profilové části je hodnocena zvlášť.

Způsob a kritéria hodnocení každé zkoušky nebo její části včetně hranice úspěšnosti a způsob stanovení výsledného hodnocení zkoušek navrhuje ředitel školy, není-li stanoveno jinak, a nejpozději před začátkem konání první zkoušky schvaluje zkušební maturitní komise.

Ředitel školy zveřejní schválený způsob hodnocení a zkušební maturitní komisí schválená kritéria hodnocení na přístupném místě ve škole a zároveň způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to nejpozději před začátkem konání první ze zkoušek profilové části. V případě, že se zkouška skládá z více částí konaných různou formou, jsou hodnoceny také části zkoušky. Hodnocení každé části zkoušky se zohlední v návrhu výsledného hodnocení zkoušky.

V případě zkoušek z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka tvoří hodnocení písemné práce 40 % a hodnocení ústní zkoušky 60 % celkového hodnocení zkušebního předmětu.

Pokud se zkouška skládá z více částí konaných různou formou, vykoná žák zkoušku úspěšně, pokud úspěšně vykoná všechny části dané zkoušky.

V případě, že žák povinnou zkoušku nebo její část ve společné části nebo v profilové části maturitní zkoušky vykonal neúspěšně, může konat opravnou zkoušku, a to nejvýše dvakrát z každé zkoušky.

(Toto pravidlo umožňuje, aby žák mohl opravnou zkoušku konat dvakrát z každé části zkoušky, zkouška konaná kombinací forem se již nepočítá jako 1 zkouška.)

Př. řádný termín: žák ÚZ vykonal nedostatečně, z písemné práce se omluvil

náhradní termín: ÚZ nedostatečný, PP omluven

náhradní termín: ÚZ výborný, PP nedostatečný

cílem změny je, že žák v tuto chvíli má žák stále možnost vykonat dvakrát opravný termín z písemné práce.)

Úspěšně vykonané části zkoušky se uznávají, a to i při konání maturitní zkoušky žákem, který nemohl tuto maturitní zkoušku dokončit v řádném termínu, neboť neukončil úspěšně poslední ročník vzdělávání.

Pokud žák zkoušku nebo část zkoušky nekonal, uvádí se v protokolech u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „nekonal(a)“.

Ředitel školy nejpozději před začátkem konání první ze zkoušek profilové části v kritériích hodnocení stanoví pravidla převodu hodnocení na stupeň prospěchu, kterým na vysvědčení bude hodnocena zkouška, jejíž část nebo celá zkouška byla nahrazena úspěšně vykonanou standardizovanou zkouškou.

Jedná se o stanovení konkrétního postupu převodu hodnocení na stupeň prospěchu části nebo celé zkoušky, je-li nahrazena část zkoušky, jsou v návrhu výsledného hodnocení zohledněna hodnocení každé části zkoušky.

Hodnocení zkoušek s výjimkou písemné zkoušky, písemné práce a praktické zkoušky oznámí žákovi předseda zkušební maturitní komise veřejně ve dni, ve kterém žák tuto zkoušku nebo její část konal. Hodnocení písemné zkoušky, písemné práce a praktické zkoušky oznámí žákovi předseda zkušební maturitní komise bez zbytečného odkladu po vyhodnocení zkoušky zkušební maturitní komisí. Pokud se písemná zkouška, písemná práce a praktická zkouška konají před ústními zkouškami, oznámí žákovi předseda zkušební maturitní komise jejich hodnocení nejpozději v době konání ústních zkoušek, pokud se komise sejde a o hodnocení hlasuje dříve, může

předseda zkušební maturitní komise seznámit s výsledky písemných prací, praktických zkoušek či písemných zkoušek dříve než v den konání ústních zkoušek.

(Pro hodnocení a možné přezkoumání zkoušek profilové části je nutné stanovit kritéria hodnocení, aby žák, zkoušející, ten, kdo práce opravuje, případně přezkumný orgán věděli, jaká kritéria nebyla dodržena či splněna. Krajské úřady budou rozhodovat na základě ředitelem školy stanovených kritérií včetně hranice úspěšnosti a zkušební dokumentace.)

Není v souladu s platnou legislativou, aby výsledky jakékoliv zkoušky oznamoval žákům třídní učitel, zkoušející učitel nebo kdokoliv jiný než předseda zkušební maturitní komise.

Celkové hodnocení maturitní zkoušky a vydání vysvědčení

Celkové hodnocení maturitní zkoušky se provádí podle výsledků všech povinných zkoušek společné a profilové části maturitní zkoušky, podle stupnice

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, jestliže žák nebyl z žádné povinné zkoušky **profilové části maturitní zkoušky** hodnocen stupněm horším než 2 – chvalitebný a zároveň prostý aritmetický průměr hodnocení ze všech povinných zkoušek **profilové části maturitní zkoušky** není vyšší než 1,50 a **žák uspěl u povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky**,
- b) **prospěl(a)**, jestliže žák nebyl z žádné povinné zkoušky **profilové části maturitní zkoušky** hodnocen stupněm 5 – nedostatečný a **žák uspěl u povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky**,
- c) **neprospěl(a)**, jestliže žák byl z některé povinné zkoušky profilové části maturitní zkoušky hodnocen stupněm 5 – **nedostatečný nebo žák neuspěl u některé povinné zkoušky společné části maturitní zkoušky nebo povinnou zkoušku z jiného důvodu nevykonal úspěšně.**

Zkušební maturitní komise

Hodnocení maturitní práce navrhuje zkušební maturitní komisi vedoucí maturitní práce. Hodnocení ústní zkoušky navrhuje zkušební maturitní komisi zkoušející. Hodnocení praktické zkoušky, písemné zkoušky a písemné práce navrhuje zkušební maturitní komisi učitel pověřený ředitelem školy.

Hodnocení praktické zkoušky v konzervatoři s kódovým označením kategorie dosaženého vzdělání M navrhuje zkušební maturitní komisi učitel hlavního oboru.

Hodnocení praktické zkoušky v oborech vzdělání skupiny Umění a užité umění navrhuje zkušební maturitní komisi umělecký vedoucí oboru.

V rámci zkušební maturitní komise dochází ke zpřesnění pojmu zkoušející, kterým je učitel zkušebního předmětu, v případě komplexní profilové práce se jedná o učitele každého zkušebního předmětu, který zahrnuje tato práce.

Přisedící je vymezen jako učitel vyučující týž nebo příbuzný předmět.

Dalšími členy zkušební maturitní komise jsou v případě, že se zkouška nebo její část koná formou vypracování maturitní práce, také vedoucí maturitní práce a oponent. **V případě komplexní profilové práce jsou dalšími členy zkušební maturitní komise také vedoucí a oponent této práce.**

Dalším členem komise může být i odborník z praxe, který vykonává činnost související s daným nebo příbuzným oborem vzdělání, ve kterém se zkouška koná.

V případě duálního praktického vyučování může být dalším členem zkušební maturitní komise zástupce duálního poskytovatele jako přisedící s hlasem poradním, který ale nehlasuje o hodnocení žáka.

Změny se poprvé použijí od jarního zkušebního období 2026.

4. VYMEZENÍ DALŠÍCH ČINNOSTÍ ORGÁNŮ A OSOB ZABEZPEČUJÍCÍCH MATURITNÍ ZKOUŠKY

Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání

CZVV zpracovává a vydává metodické postupy pro výkon funkce orgánů zajišťujících maturitní zkoušky, ředitele školy, komisaře, zadavatele a sleduje jejich dodržování při přípravě podmínek pro konání didaktických testů zkoušek společné části maturitní zkoušky ve škole, při jejich průběhu.

Zadavatel je oprávněn vyloučit žáka ze zkoušky společné části maturitní zkoušky. (§ 80a odst. 4)

Ředitel školy

Ředitel školy navrhuje CZVV pedagogické pracovníky pouze pro výkon funkce komisaře a zadavatele pro společnou část maturitní zkoušky. Povinností ředitele školy pro profilové zkoušky je dále určit a pověřit učitele, který bude zkušební komisi navrhopvat hodnocení praktické zkoušky, písemné zkoušky a písemné práce.

Ředitel školy pověřuje učitele zajištěním řádného průběhu praktické zkoušky, písemné zkoušky nebo písemné práce. (§ 80 odst. 5 písm. e)

Učitel zajišťující řádný průběh praktické zkoušky, písemné zkoušky nebo písemné práce je oprávněn vyloučit žáka ze zkoušky, a to v případě, že žák vážně nebo opakovaně porušil pravidla pro konání těchto zkoušek nebo jiným způsobem vážně narušil průběh zkoušek; o vyloučení žáka ze zkoušky rozhodne učitel bezprostředně. Důvody k vyloučení žáka zaznamená učitel v protokolu o maturitní zkoušce. (§ 80a odst. 6)

Tato změna dává učiteli, který je v učebně přítomen, možnost bezprostředně vyloučit žáka, obdobně jako je v pravomoci zadavatele toto učinit. Předseda zkušební maturitní komise nebývá při konání profilových zkoušek přítomen v učebnách (dílňách, laboratořích, školním pracovišti), právě přítomný učitel tak může účinně zamezit případnému narušení průběhu zkoušky pro ostatní žáky.

5. JEDNOTLIVÁ ZKOUŠKA

K jednotlivé zkoušce, která svým obsahem a formou odpovídá zkoušce společné části maturitní zkoušky, se uchazeč přihlašuje v termínech stanovených v § 4 odst. 1 vyhlášky č. 177/2009 Sb. prostřednictvím informačního systému Centra. Jednotlivá zkouška, která svým obsahem a formou odpovídá zkoušce společné části maturitní zkoušky, se koná ve zkušebních obdobích podle § 2 vyhlášky č. 177/2009 Sb. Součástí přihlášení k jednotlivé zkoušce je přiložení souboru obsahujícího kopii originálu či úředně ověřené kopie dokladu o získání alespoň základního vzdělání.

K přihlášce je případně přiloženo čestné prohlášení uchazeče, že pro stejné zkušební období se ve zkušebních předmětech český jazyk a literatura nebo cizí jazyk přihlásil také k oběma částem, které svým obsahem a formou odpovídají zkoušce profilové části maturitní zkoušky.

Osvědčení o vykonání jednotlivé zkoušky, která svým obsahem a formou odpovídá zkoušce společné části maturitní zkoušky, vydá CZVV.

Odpovídá-li zkouška zkušebnímu předmětu profilové části, vydá osvědčení o vykonání jednotlivé zkoušky ředitel školy.

Za konání jednotlivé zkoušky se hradí úplata ve výši 2.000 Kč, a to před zahájením zkoušky. Konkrétní výši úplaty za konání jednotlivé zkoušky podle § 48 stanoví CZVV a za konání jednotlivé zkoušky podle § 49 ředitel školy, včetně snížení úplaty podle odstavce 2, současně se zveřejněním termínu konání zkoušky.

Pokud se uchazeč pro stejné zkušební období přihlásí ke zkouškám ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura nebo cizí jazyk, které svým obsahem a formou odpovídají zkouškám společné a profilové části maturitní zkoušky, za konání každé takové jednotlivé zkoušky se hradí úplata nejvýše 1.000 Kč, pokud uchazeč v přihlášce prohlásí, že jsou splněny podmínky pro nižší úplatu.

V rámci přihlášení k jednotlivé zkoušce může uchazeč uvést požadavek dle § 20 školského zákona na úpravu podmínek a způsob konání jednotlivé zkoušky z českého jazyka a literatury, z matematiky a matematiky rozšiřující.

6. KOMPLEXNÍ PROFILOVÁ PRÁCE (KPP)

Nově se upravuje vedle běžného způsobu konání profilové části maturitní zkoušky další možný způsob konání profilové části maturitní zkoušky zpracováním komplexní profilové práce (dále také jen „KPP“).

Podstatou KPP je, že žák zpracováním jediné práce a její obhajobou propojí všechny zkušební předměty, které by jinak konal samostatně. Žák při využití KPP ostatní zkoušky nekoná (v řádném termínu).

Pravidla pro KPP upravuje § 80d školského zákona a dále pak zejména § 18a až 18f vyhlášky č. 177/2009 Sb.

KPP je možné využít ve všech oborech středního vzdělání, s výjimkou oborů vzdělání v konzervatoři, jak vyplývá z § 2a nařízení vlády č. 211/2010 Sb.

Základní harmonogram lze ve stručnosti shrnout: Ředitel školy zveřejnění zadání KPP, žák se přihlásí, žák ve spolupráci s pracovištěm zpracuje práci, vedoucí a oponent zpracují posudky, žák práci obhazuje a případně koná opravné nebo náhradní zkoušky.

Před zveřejněním zadání KPP

Je na řediteli školy, zda možnost KPP využije, nejde o povinnost. Pokud ji využije, pak je důležité, aby předjednal se zaměstnavateli možnost konání KPP.

Dále je třeba počítat s tím, že při umožnění KPP je nutné ji nabídnout všem maturantům daného oboru vzdělání, k čemuž je nutné mít připraveno dostatek témat.

Určení témat je na řediteli školy, který může přihlédnout k podnětům od žáků.

Zadání KPP

Ředitel školy nejpozději **do 15. června** školního roku předcházejícího školnímu roku, ve kterém se bude komplexní profilová práce realizovat, určí **zadání komplexní profilové práce**.

Náležitosti zadání určuje § 18a odst. 2 vyhlášky č. 177/2009 Sb.

Zadání kromě samotného tématu práce musí obsahovat mj. i údaj, které povinné předměty KPP nahrazuje, a dále i způsob spolupráce s pracovištěm jiné osoby.

Téma a zadání KPP se nesmí shodovat s tématem jiného žáka. Téma i zadání KPP se zachovává i pro řádný termín v podzimním zkušebním období, pro opravnou i náhradní zkoušku.

Přechodným ustanovením je pro školní rok 2025/2026 stanoveno, že ředitel školy zveřejní zadání komplexní profilové práce do 8. září 2025.

KPP zahrnuje všechny povinné zkoušky profilové části maturitní zkoušky. Jde o:

- profilovou zkoušku z českého jazyka a literatury,
- profilovou zkoušku z cizího jazyka v případě, že žák maturuje z předmětu cizí jazyk ve společné části maturitní zkoušky,
- 2 nebo 3 další povinné zkoušky.

Přihlašování ke KPP

Koná-li žák profilovou část maturitní zkoušky způsobem zpracování KPP, podává přihlášku podle vzoru v příloze č. 1b k vyhlášce č. 177/2009 Sb., a to do 15. září pro řádný termín pro jarní zkušební období. Ředitel školy předá prostřednictvím informačního systému Centra údaje podle § 4 odst. 2 CZVV nejpozději do **15. prosince**.

V přihlášce k maturitní zkoušce žák uvede všechny povinné zkoušky společné i profilové části a zároveň uvede, že bude konat komplexní profilovou práci. **Kromě KPP se může přihlásit také k nepovinným zkouškám profilové části, které koná podle standardních pravidel.**

V případě, že se žák po podání přihlášky následně rozhodne, že nechce konat profilovou část maturitní zkoušky zpracováním komplexní profilové práce, ale chce ji konat standardním způsobem, může **do 1. prosince** svou přihlášku ke KPP vzít zpět a podat novu přihlášku k maturitní zkoušce konané podle běžných pravidel.

Pokud žák úspěšně dokončí poslední ročník později a podává přihlášku k řádnému termínu pro podzimní zkušební období, mohou nastat různé situace:

- Pokud se žák pro jarní zkušební období nepřihlásil ke KPP, nemůže se k ní přihlásit ani pro podzimní zkušební období.
- Pokud se žák pro jarní zkušební období přihlásil ke KPP, pak má žák na výběr:
 - o Žák se může opět přihlásit ke KPP, a to v obvyklém termínu (do 25. června). V tomto případě se žák musí přihlásit ke stejnému zadání jako dříve.
 - o Žák se může přihlásit k maturitní zkoušce konané běžným způsobem.

K náhradním a opravným zkouškám viz dále.

Vedoucí a oponent komplexní profilové práce

Vedoucího komplexní profilové práce určí ředitel školy nejpozději **v termínu pro zveřejnění zadání**. Vedoucí KPP koordinuje činnost dalších učitelů a osob, které při tvorbě práce spolupracují.

Oponenta určí ředitel školy **nejpozději dva měsíce před termínem obhajoby**. Oponentem může být i externí osoba, tedy někdo, kdo není v pracovně právním vztahu k dané škole, ale má zkušenosti v oboru, ke kterému se téma práce vztahuje.

V případě jarního zkušební období 2025 je termín pro určení vedoucího do 5. září 2025.

Hodnocení práce a posudky

Vedoucí i oponent vypracují písemné posudky na práci. Vedoucí práce do svého posudku zahrne také vyjádření učitelů zahrnutých zkušebních předmětů. Dále by se měl vyjádřit i kdokoliv, kdo se podílel na zadání práce nebo žákovi asistoval při jejím vypracování.

Posudky se odevzdávají žákovi a členům zkušební maturitní komise nejpozději **14 dní před termínem obhajoby**.

Obhajoba komplexní profilové práce

Profilová část maturitní zkoušky zahrnuje zkoušku z českého jazyka a literatury. V případě, že si žák ve společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, je součástí profilové části také zkouška z tohoto cizího jazyka. Dále se skládá ze dvou až tří dalších povinných zkoušek, jejichž počet je stanoven v souladu s § 79 odst. 1 školského zákona a obhajoby KPP.

Obhajoba se koná v běžném období pro konání profilových zkoušek.

Ředitel školy stanoví dobu přípravy a dobu trvání obhajoby s ohledem na rozsah a náročnost komplexní profilové práce. Minimální časové rozmezí je:

- 20 minut na přípravu žáka,
- 45 minut na samotnou obhajobu.

Pro účely hodnocení se obhajoba dělí na

- vlastní obhajobu a
- ústní přezkoušení, ze kterého vychází hodnocení jednotlivých předmětů.

Vlastní obhajoba se hodnotí slovem „uspěl/a“, nebo „neuspěl/a“.

Jednotlivé předměty se hodnotí klasifikačním stupněm.

Vlastní obhajoba

Vlastní obhajoba se skládá z prezentace komplexní profilové práce a z ověření použitých postupů souvisejících s KPP

- Žák prezentuje svou práci a vysvětluje použité postupy, metody a řešení související s tématem.
- Cílem je ověřit, zda žák rozumí obsahu práce a dokáže jej obhájit.

V rámci vlastní obhajoby lze zohlednit následující aspekty:

- Znalost a využití odborné literatury – posuzuje se, zda žák pracoval s relevantními a kvalitními zdroji a jak je dokázal propojit s tématem KPP.
- Schopnost vyhodnocovat informace – hodnotí se, jak žák analyzuje a interpretuje získané poznatky.
- Práce s odborným textem – sleduje se úroveň porozumění odborným materiálům a schopnost jejich smysluplného začlenění do vlastní práce.
- Kompetenční přístup – hodnotí se, jak žák využívá své znalosti, dovednosti a postoje při řešení odborného problému.
- Ověřování věrohodnosti informací – sleduje se, zda a jakým způsobem žák ověřoval správnost a důvěryhodnost použitých údajů a zdrojů.

Hodnocení českého jazyka a literatury

Hodnocení zkušebního předmětu **Český jazyk a literatura** v souvislosti s komplexní profilovou prací se provádí na základě dvou složek:

1. **Ústního přezkoušení žáka**, které spočívá v kladení dotazů souvisejících s tématem KPP.
2. **Posouzení jazykové úrovně zpracování komplexní profilové práce**, které spočívá v hodnotí zejména stylistické úrovně, gramatické správnosti a celkové jazykové kultury textu. V rámci zpracování odborných informací se posuzuje struktura, logika a jazyková úroveň zpracování odborného tématu.

Hodnocení cizího jazyka

Hodnocení zkušebního předmětu Cizí jazyk v souvislosti s komplexní profilovou prací se provádí na základě těchto tří složek:

1. **Ústní přezkoušení** – členové zkušební maturitní komise kladou žákovi otázky v cizím jazyce vztahující se k tématu komplexní profilové práce. Při ústním hodnocení zkušebního předmětu Cizí jazyk v rámci obhajoby komplexní profilové práce se doporučuje zaměřit na následující oblasti: porozumění odborným otázkám a schopnost reagovat, plynulost a srozumitelnost projevu, odborná slovní zásoba a jazyková přesnost.

2. **Schopnost vést rozhovor na obecná témata** – hodnotí se, zda žák prokazuje schopnost komunikovat v běžných situacích, reagovat na otázky a klást doplňující dotazy. Nemohou být kladeny odborné otázky na literaturu nebo reálie států, kde se používá daný cizí jazyk.
3. **Posouzení jazykové úrovně části textu** komplexní profilové práce, která je zpracována v daném cizím jazyce – hodnotí se gramatická správnost, stylistická úroveň a celková jazyková kultura.

Hodnocení ostatních profilových předmětů

Hodnocení ostatních předmětů profilové části maturitní zkoušky se provede na základě textu komplexní profilové práce a obhajoby komplexní profilové práce, přičemž se vychází z částí, které odpovídají nahrazovanému předmětu.

Hodnocení ostatních předmětů vychází z ústního přezkoušení kladením dotazů souvisejících s tématem. Např. pokud se KPP týká zpracování optického přístroje, pak v rámci hodnocení předmětu fyzika zkušební maturitní komise klade otázky, které se týkají oblasti optiky ve fyzice, ale nemůže se ptát z oblasti teorie strun.

Podmínky úspěšného vykonání profilové části maturitní zkoušky

Žák úspěšně vykoná profilovou část maturitní zkoušky formou komplexní profilové práce, pokud uspěje při vlastní obhajobě (prezentace, vysvětlení práce, dotazy k použitým postupům) a uspěje při ústním přezkoušení (dotazy komise a případný jazykový rozhovor).

Omluva a náhradní termín odevzdání KPP

Pokud žák z vážných důvodů neodevdá komplexní profilovou práci ve stanoveném termínu, je povinen se písemně omluvit řediteli školy, a to nejpozději v den původního termínu odevzdání. Uzná-li ředitel školy omluvu jako oprávněnou, stanoví žákovi náhradní termín pro odevzdání práce.

Neodevdání KPP bez omluvy nebo neuznaná omluva

V případě, že žák neodevdá práci ve stanoveném termínu bez omluvy, nebo jeho omluva není uznána, je zkouška hodnocena jako neúspěšně vykonaná. Žák je klasifikován: nedostatečně ze všech zkušebních předmětů, které komplexní profilová práce zahrnuje, a jako „neuspěl/a“ z vlastní obhajoby.

Neúspěšná obhajoba

Zkušební maturitní komise na základě posudků a průběhu obhajoby posoudí, zda žák uspěl při vlastní obhajobě. Pokud žák neuspěje, opakuje obhajobu v opravném termínu. Komise může zároveň rozhodnout o nutnosti přepracování komplexní profilové práce. V takovém případě:

- žák práci přepracuje,
- vedoucí práce i oponent vypracují nové posudky,
- ředitel školy stanoví termín odevzdání přepracované komplexní profilové práce. Zároveň je třeba dodržet související termíny, zejména lhůtu 14 dnů na předložení posudků před konáním obhajoby (§ 18c odst. 2 vyhlášky).

Neúspěch v jednotlivém zkušebním předmětu

Pokud je žák hodnocen nedostatečně z některého zkušebního předmětu, který je součástí komplexní profilové práce, opakuje zkoušku v opravném termínu podle pravidel pro běžnou profilovou zkoušku **podle § 4 dané vyhlášky**.

Náhradní zkoušky

V případě konání náhradní zkoušky za řádný termín komplexní profilové práce (KPP) se tato zkouška uskutečňuje v souladu s pravidly stanovenými pro řádný termín KPP.

V případě náhradního termínu za opravný termín se koná

- obhajoba KPP, pokud jde o náhradní termín za vlastní obhajobu,
- profilová zkouška podle běžných pravidel, pokud jde o náhradní termín za opravnou zkoušku nahrazovaného zkušebního předmětu.

Informace k vyplňování vysvědčení

Žákům konající KPP ředitel školy vydává vysvědčení o maturitní zkoušce podle nového vzoru uvedeného v příloze č. 5 vyhlášky č. 3/2015 Sb., o některých dokladech o vzdělání, ve znění pozdějších předpisů.

Na lící straně vysvědčení se uvede výsledek hodnocení Obhajoby KPP. Obhajoba KPP se neklasifikuje známkou, ale uvádí se „uspěl/a“/„neuspěl/a“. Hodnocení Obhajoby KPP se nepromítá do celkového průměru hodnocení maturitní zkoušky.

Na vysvědčení je uvedeno hodnocení těch profilových zkušebních předmětů, které KPP nahrazuje, a hodnocení jako celku. Vysvědčení o maturitní zkoušce obsahuje na rubové straně text: „Profilová část maturitní zkoušky konaná způsobem vypracování komplexní profilové práce na téma: ...“. Zde se uvede téma, které žák zpracovával.

7. SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Při konání didaktických testů, písemných zkoušek a písemných prací profilové části maturitní zkoušky je zakázána jakákoliv vzájemná komunikace mezi žáky.

Opuštění učebny v průběhu konání didaktických testů z jiných než zdravotních důvodů se posuzuje, jako by žák zkoušku ukončil.

Žák, který již získal střední vzdělání s maturitní zkouškou a žádá o nekonání zkoušek společné části maturitní zkoušky nebo profilové části maturitní zkoušky v souladu s § 81 odst. 6 školského zákona, přiloží tuto žádost k přihlášce k maturitní zkoušce; pokud střední vzdělání žák získá až po podání přihlášky k maturitní zkoušce, předloží žádost řediteli školy bezprostředně po vydání vysvědčení o maturitní zkoušce na jiné střední škole.

8. INFORMACE K VYPLŇOVÁNÍ VYSVĚDČENÍ O MATURITNÍ ZKOUŠCE VE STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH A KONZERVATOŘÍCH

Při zadávání podkladů pro tisk vysvědčení o maturitní zkoušce je nutné důsledně zadávat v informačním systému Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (dále jen „IS Certis“) datum, kdy žák vykonal úspěšně poslední zkoušku profilové části maturitní zkoušky (*jedná se o datum shodné s datem konání zkoušky uvedeným v protokolu o průběhu profilové části maturitní zkoušky a v protokolu o výsledcích profilové části maturitní zkoušky žáka*). Stejně datum bude použito v IS Certis pro tisk na vysvědčení o maturitní zkoušce žáka (*žáci, kteří vykonají úspěšně poslední zkoušku maturitní zkoušky v jeden den, budou mít shodné datum na vysvědčení o maturitní zkoušce*).

Součástí maturitní zkoušky je i její hodnocení, proto v případě odůvodněné časové prodlevy v hodnocení zkoušky je datem vykonání zkoušky datum jejího celkového vyhodnocení.

Obdobně se zadá v IS Certis jako datum poslední úspěšně vykonané zkoušky profilové části maturitní zkoušky datum uvedené na vyznění o přezkoumání výsledku zkoušky maturitní zkoušky v případě, že krajský úřad (Magistrát hlavního města Prahy) u profilových zkoušek maturitní zkoušky změní výsledek zkoušky z klasifikačního stupně „nedostatečný“ na jiný klasifikační stupeň. Návod pro vyplnění data, kdy žák konal poslední zkoušku profilové části maturitní zkoušky, v IS Certis je součástí metodického pokynu Centra.

V případě, že Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy u zkoušek společné části maturitní zkoušky změní v rámci přezkoumání výsledku zkoušky hodnocení z „neuspěl“ na „uspěl“, připraví CZVV vysvědčení o maturitní zkoušce s odpovídajícím datem, tj. datem vydání kladného vyrozumění o přezkoumání žádosti žadatele.

V evidenci žáků (školní matrice) je třeba v položce „datum ukončení vzdělávání“ žáka uvést datum (v souladu s § 81 odst. 11 školského zákona), kdy byl žák poslední den žákem dané školy. V případě úspěšně vykonané maturitní zkoušky tedy datum jejího úspěšného vykonání (viz výše), resp. 30. června pro žáky neúspěšné (včetně těch, kteří zkoušku vůbec nekonali).

Pravidla pro vyplňování vysvědčení o maturitní zkoušce pro komplexní profilovou práci jsou uvedena v kapitole Komplexní profilová práce.